

ČLÁNKY

PORTÁL » ČLÁNKY »

ODKAZY NA AUTORSKÁ DÍLA NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH

Ostatní

Občanské právo

Trestní právo

Pracovní právo

Procesní právo

Mezinárodní a evropské právo

Obchodní právo

Správní právo

Rekodifik...

Finanční právo

Ústavní právo

Právo IT

Odkazy na autorská díla na internetových stránkách

ČLÁNKY OSTATNÍ MEZINÁRODNÍ A EVROPSKÉ PRÁVO

Lenka Brunclíková 14.10.2020

Internet se stal běžnou součástí našich životů. Toto virtuální prostředí má však svá specifika oproti světu reálnému, a proto se pro

právo stává často výzvou, jak toto prostředí korigovat, aby mohlo stále plnit svůj účel a být širokým prostorem pro svobodu projevu a informací, ale zároveň jak účinně nastavit určité mantinely, aby příliš nezasahovalo do práv druhých. Jednou z oblastí práva, na kterou má internet nemalý vliv, je právo autorské.

Autorská díla se totiž pomocí internetu dostávají k velmi širokému okruhu osob, tj. jeho uživatelů, kdy tak dochází k užití těchto děl. Toto užití autorských děl se pak dotýká práv jejich autorů. Jednou z možností, jak užít a zpřístupnit autorské dílo jiného, může být využití odkazů na autorská díla zveřejněná na internetu.

V tomto článku se zaměřím na specifika tohoto odkazování zejména s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“), která se věnuje problematice spojené se zpřístupněním autorských děl veřejnosti pomocí tzv. hypertextových odkazů či embedovaných odkazů a která se za posledních pár let rozrostla o několik zásadních rozhodnutí.

V předmětném rozhodnutí SDEU poprvé zkoumal problematiku podřazení hypertextových odkazů pod definici [čl. 3 odst. 1](#) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (dále jen „**Informační směrnice**“).

V uvedeném případě byly novinové články pana Svenssona a dalších novinářů zveřejňovány na internetové stránce vydavatelství Göteborgs-Posten, která byla určena pro veřejnost a tyto články byly volně přístupné. Žalovaná společnost Retriever Sverige provozovala internetovou stránku, na které byly jejím zákazníkům dle jejich potřeb poskytovány seznamy internetových hypertextových odkazů na články zveřejněné na jiných internetových stránkách včetně internetové stránky Göteborgs-Posten. Novináři se následně začali bránit, jelikož podle nich společnost Retriever Sverige porušovala jejich autorská práva k novinovým článkům, když bez jejich souhlasu zpřístupňovala odkazy na tyto články.

Výše uvedený [čl. 3 odst. 1](#) Informační směrnice stanoví, že *„členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí“*. Nadto je třeba, aby byla naplněna také definice veřejnosti, kdy je podstatné, aby dílo bylo veřejnosti zpřístupněno takovým způsobem, že veřejnost může mít k dílu přístup, aniž by bylo rozhodující, zda této možnosti využije, či nikoliv. Tedy, aby mohlo být autorské dílo „sdělováno veřejnosti“, musí být splněny dva kumulativní prvky, a to (i) sdělování díla a (ii) sdělování tohoto díla veřejnosti.

SDEU však dále na základě citovaného článku dovodil, že aby se na takové sdělování autorských děl, které se týká stejných děl jako byla díla v prvotním sdělení a která byla sdělena podle stejné technologie (např. pomocí internetu), vztahoval pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu [čl. 3 odst. 1](#) Informační směrnice, muselo by být autorské dílo

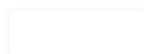
hypertextovým odkazem sdělováno tzv. nové veřejnosti. Novou veřejností je myšlena veřejnost, kterou nositelé autorského práva nebrali v potaz při udělení svolení k prvotnímu sdělení veřejnosti, tj. novou veřejností jsou myšleny osoby, které neměly přístup k prvotnímu sdělení díla jeho autorem. Jelikož články byly na internetových stránkách Göteborgs-Posten zpřístupněny se souhlasem jejich autorů všem uživatelům internetu bez omezení (nebylo zde omezení např. v podobě nutnosti zaplacení předplatného), mohl si jakýkoliv uživatel internetu uvedené články přečíst i bez užití hypertextových odkazů společnosti Retriever Sverige.

K zásahu do autorských práv novinářů by tak mohlo dojít pouze za předpokladu, že by pomocí hypertextových odkazů bylo autorské dílo zpřístupněno širšímu okruhu osob, než tomu bylo u prvotního zpřístupnění. Například tedy v situaci, kdy by si články umístěné na internetové stránce Göteborgs-Posten mohli přečíst pouze předplatitelé této stránky, novou veřejnost by poté představovaly všechny jiné osoby, které by nebyly předplatiteli. Jelikož však toto naplněno nebylo, SDEU dovodil, že nedošlo k zásahu do autorských práv novinářů.

Z výše uvedeného tak plyne, že ke sdělování díla veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 Informační směrnice a k porušení autorského práva tak nedochází, jestliže (i) chybí prvek nové veřejnosti, (ii) ke sdělování dochází stejnou technologií jako u prvotního sdělení díla a (iii) k prvotnímu sdělení autorského díla byl udělen souhlas jeho autorem.

Případ BestWater (C-348/13)[2]

V uvedeném případě rozhodoval SDEU spor ohledně embedovaných odkazů. Embedované odkazy spočívají v technice „vtažení“ prvku (např. videa či fotografie) na internetovou stránku odkazovatele. Uživatel internetu tak následně může nabýt dojmu, že se předmětné video či fotografie nachází na internetové stránce odkazovatele. Nejde tedy o pouhý odkaz na jinou stránku, kde se autorské dílo nachází, jako je tomu u hypertextových odkazů.

Jednou ze stran sporu byla žalující společnost BestWater, která vytvořila své promo video a toto video bylo následně zveřejněno na portále YouTube. Druhou stranou sporu byli žalovaní pánové Michael Mebes a Stefan Potsch, kteří na svých internetových stránkách toto promo video pomocí embedovaných odkazů bez souhlasu společnosti BestWater umístili.

SDEU v tomto případě navázal na své dřívější rozhodnutí z téhož roku ve věci Svensson (viz výše) a připomněl, že aby byl naplněn předpoklad stanovený [čl. 3 odst. 1](#) Informační směrnice, musí v daném případě existovat prvek nové veřejnosti. Nicméně, vzhledem k tomu, že video bylo zveřejněno na veřejně přístupném portále YouTube, podle rozhodnutí SDEU se o novou veřejnost nejednalo.

SDEU proto judikoval obdobně jako ve věci Svensson, kdy uzavřel, že z důvodu absence prvku nové veřejnosti a toho, že autorské dílo bylo užito za použití stejné technologie jako prvotní sdělení (tj. pomocí internetu), se nemůže jednat o neoprávněné užití autorského díla ze strany pana Mebese a Potsche.

Případ GS Media (C-160/15) [3]

V případě GS Media se SDEU zabýval otázkou hypertextového odkazu, který odkazoval na neoprávněně zveřejněné autorské dílo. Tento případ tak navazuje na výše uvedené dva případy, kdy se však liší v jednom důležitém prvku, a to právě v neoprávněném zveřejnění autorského díla, tj. zveřejnění bez souhlasu autora.

Společnost Sanoma, vydavatelka časopisu Playboy, zažalovala společnost GS Media, jež provozovala internetovou stránku GeenStijl.nl, která byla známá svými bulvárními články a na kterou denně zavítalo více než 230 000 návštěvníků, což z ní činilo jednu z deseti nejnavštěvovanějších stránek se zprávami v Nizozemsku. Na této internetové stránce společnost GS Media umístila hypertextové odkazy, kterými byli uživatelé přesměrováni na australské stránky obsahující fotografie, které byly nafoceny právě pro časopis Playboy. Tyto fotografie byly na

australskou stránku umístěny bez souhlasu společnosti Sanoma.

Klíčová otázka v projednávané věci byla, zda je hypertextový odkaz vedoucí k neoprávněně zveřejněnému autorskému dílu nutné považovat za sdělování díla veřejnosti podle [čl. 3 odst. 1](#) Informační směrnice. SDEU se k této otázce vyjádřil tak, že kvalifikovat automaticky všechna umístění takových odkazů na díla zveřejněná na jiných internetových stránkách jako „sdělování veřejnosti“ z důvodu, že nositelé autorských práv těchto děl neudělili souhlas s tímto zveřejněním na internetu, by mělo za následek silné omezení svobody projevu a informací a nerespektovalo by přiměřenou rovnováhu. Při svém rozhodování měl SDEU tedy i snahu nepoškodit fungování internetu.

SDEU proto problematiku rozdělil do dvou oblastí, a to, zda účelem hypertextového odkazu je dosažení zisku, či nikoliv. Pokud tedy hypertextový odkaz odkazuje na autorská díla, která byla zveřejněna bez souhlasu jejich autora, ale účelem odkazu není dosažení zisku, SDEU se přiklonil k názoru, že nejde o sdělování díla veřejnosti a z toho důvodu i o porušování autorského práva, pokud tato osoba o tomto neoprávněném zveřejnění nevěděla a ani vědět nemohla.

Na druhou stranu, jak stanovuje bod 51 tohoto rozsudku SDEU: *„Pokud je umístění hypertextových odkazů uskutečněno za účelem dosažení zisku, lze od autora takového umístění očekávat, že provede nezbytná ověření, aby se ujistil, že dotčené dílo není protiprávně zveřejněno na stránce, na kterou vedou uvedené hypertextové odkazy, takže je třeba předpokládat, že takové umístění je provedeno s plnou znalostí povahy ochrany uvedeného díla a případné absence souhlasu nositele autorského práva se zveřejněním na internetu. Za takových okolností a za předpokladu, že tato vyvratitelná domněnka není vyvrácena, představuje jednání spočívající v umístění hypertextového odkazu na protiprávně zveřejněné dílo na internetu „sdělování veřejnosti“ ve smyslu [čl. 3 odst. 1](#) Informační směrnice.“*

V uvedeném případě tak SDEU došel k závěru, že společnost GS Media umístila hypertextové odkazy na dotčené fotografie za účelem dosažení zisku (i s ohledem na návštěvnost stránky). Dále SDEU potvrdil, že společnost Sanoma neudělila souhlas ke zveřejnění těchto fotografií na australské internetové stránce a společnost GS Media si této absence souhlasu byla vědoma. Tím tedy společnost GS Media porušila autorská práva společnosti Sanoma.

Závěr

Tento článek měl za cíl shrnout nejvýznamnější judikaturu SDEU v oblasti odkazování na autorská díla na internetových stránkách. Dle mého názoru se jedná o právní úpravu, kterou mnoho provozovatelů internetových stránek nemusí mít dostatečně osvojenou, a tím tak může často docházet ke zbytečným chybám, které pak mohou mít za následek nemalé sankce pro tyto provozovatele.

V případě, že je autorské dílo například okopírováno, je na první pohled zřejmé, že situace nebude z hlediska práva v pořádku. Nicméně, jak vyplývá z výše uvedeného, situace s „pouhým“ odkazováním na autorská díla na internetu není tak jednoduchá, jak by se možná na první pohled mohlo zdát. Pokud tedy osoba provozující své vlastní internetové stránky zamýšlí odkazovat na autorské dílo umístěné na jiné stránce za účelem dosažení zisku, je nezbytné, aby si nejprve prověřila, zda autorské dílo bylo na původní stránce uveřejněno se souhlasem jeho autora. V případě, že shledá, že autorské dílo bylo uveřejněno oprávněně, tedy se souhlasem autora, je dále třeba ověřit, zda není okruh osob majících přístup k původnímu dílu omezen například pouze pro předplatitele internetové stránky a nemohlo by se tedy následně jednat o tzv. novou veřejnost, která by užitím odkazu získala k tomuto autorskému dílu přístup.

Weinhold Legal

---

[1] Rozsudek SDEU ve věci [C-466/12](#) Nils Svensson a další v. Retriever Sverige AB ze dne 13. února 2014

---

[2] Rozsudek SDEU ve věci [C-348/13](#) BestWater International GmbH v. Michael Mebes a Stefan Potsch ze dne 21. října 2014

[3] Rozsudek SDEU ve věci [C-160/15](#) GS Media BV v. Sanoma Media Netherlands BV ze dne 8. září 2016

Lenka Brunclíková
Weinhold legal